



Võimaliku silla digitaalkujutis.

### Algus lk 307

Noored teadlased peaksid taotlema selle uurimistöö jätkamiseks teadusfondi granti. Ilma rahata pole võimalik tõsiselt tegutseda. Hea tahtmine või fanatism on uurimistöõde eelduseks, kuid kulud tuleb ka katta. Mina otsustasin anda sillaehituse teema üle noorematele 2009. aastal.”

### Silla asemel hoopis tunnel?

“Keskkonnakaitsjad lähevad mõne koha pealt liiale,” usub Valdek Kulbach. “Näiteks on sillavastasesse kampaniiasse lülitatud lindude elu ja tervist ohustav faktor. Maailma kogemused näitavad, et kui kõrgete sildade kaablid on valgustatud, ei ohusta need lindusid mingil määral. Kui pole,

siis läbi lennanud lindudest piirdub hukkunute arv ühe-kahe protsendiga. Muudel põhjustel kannatavad nad hoopis hullemini.

Veel on räägitud, et hüljestele pidavat olema ohtlik nii silla ehitamise aeg kui ka hiljem silla sambad. Olen kindel, et need loomad leiavad edale teisi väljapääse. Ega meri kuskile kao. Tervet maailma ei saa niikuinii klaaskappi suruda. Viimasel ajal ongi seoses sillaga pööratud kõige suuremat tähelepanu keskkonnatingimustele. Selle taha on sillavastastel kindlasti ka kerge puggeda.”

Emeriitprofessor usub, et võistlusvõimeline tunnel on kõigele lisaks palju kallim kui sild. “Alguses pakutigi niisuguseid variante, mis ei täitnud vajalikke liiklustingimusi. Pakkujad olid Norra firmad, kes tunneleid ehitasid ja

nad püüdsid oma huvides hindasid alla suruda, minu arvates pettusega.

Peame arvestama, et mingil põhjusel peatuma sunnitud sõidukid hakkavad liiklust takistama. Et seda ei juhtuks, tuleb rajada seisurada. Sillal on see ette nähtud, tunnelipakkumistes polnud.

Maailmas on teada palju kohutavaid tunneliõnnetusi. Saaremaale veetakse vedelkütuseid autodega, mis tunnelis on ohtlik. Ohtude vähendamiseks tuleb teha suuri investeeringuid. Lisaks on tunnel võimsate ventilatsioonüsteemide tõttu eksploatatsioonis küllalt kulukas. Tunnel räägib enda kasuks vaid lindude ja hüljeste seisukohast, kuid kas see saab määravaks, ei oska öelda.”

**IVO PILVE**

### Saaremaa püsiühenduse võimalik üldskeem.

